

Fakulteten för ekonomi, kommunikation och IT

Lars Haglund

Med en examen från Karlstads universitet

778 alumner om studier och arbete

Lars Haglund

Med en examen från Karlstads universitet

778 alumner om studier och arbete

Lars Haglund. *Med en examen från Karlstads universitet - 778 alumner om studier och arbete*

Forskningsrapport

Karlstad University Studies 2010:6

ISSN 1403-8099

ISBN 978-91-7063-291-4

© Författaren

Distribution:

Karlstads universitet

Fakulteten för ekonomi, kommunikation och IT

651 88 KARLSTAD

SVERIGE

054-700 10 00 vx

www.kau.se

Tryck: Universitetstryckeriet, Karlstad 2010

Innehåll

FÖRORD	3
BAKGRUND TILL STUDIERNAS	4
UNDERSÖKNINGSMETOD.....	4
ÅSIKTER OM UTBILDNINGEN	9
Trivdes studenterna under studietiden?	9
Hur nöjda är studenterna med sin utbildning?	10
Studier som förbereder inför arbetslivet	11
VILKEN SYSSELSÄTTNING HAR MAN IDAG?.....	13
Förvärvsarbete eller annan sysselsättning	13
Arbetsmarknadssektor	14
Befattning.....	15
Projektledning – kurser och program	15
Ekonomprogrammet.....	15
Fastighetsekonomiprogrammet	15
Matematikekonomiprogrammet	16
Personal- och Arbetslivsprogrammet	17
Informationsprogrammet.....	17
Magisterprogrammet Skatterätt och Ekonomi.....	18
Arbete inom utbildningens fokusområde	18
ANVÄNDNING AV UTBILDNINGEN I NUVARANDE SYSSELSÄTTNING ..	18
NÖJD MED NUVARANDE SYSSELSÄTTNING	21
JÄMFÖRELSE MELLAN KVINNOR OCH MÄN.....	23
SAMMANFATTNING OCH SLUTSATSER	24
Utbildningsområden	24
Projektledning – kurser och program	24
Ekonomprogrammet.....	24

Fastighetsekonometriprogrammet	25
Matematikekonometriprogrammet	25
Personal- och Arbetslivsprogrammet	26
Informationsprogrammet.....	26
Magisterprogrammet Skatterätt och Ekonomi.....	27
Gemensamma slutsatser	27
Alumnundersökningar.....	27
Om studierna	28
Om yrkeslivet.....	31
Förändringsarbete och informationsbehov	31
REFERENSER	32
BILAGA 1: GEMENSAMMA FRÅGOR	33
BILAGA 2. ENKÄTFORMULÄR PROJEKTLEDNING 2008.....	35
BILAGA 3. ENKÄTFORMULÄR EKONOMPROGRAMMET 2008	37
BILAGA 4. ENKÄTFORMULÄR FASTIGHETSEKONOMPROGRAMMET 2009.....	39
BILAGA 5. ENKÄTFORMULÄR MATEMATIKEKONOMPROGRAMMET 2009.....	41
BILAGA 6. ENKÄTFORMULÄR INFORMATIONSPROGRAMMET 2009	43
BILAGA 7. ENKÄTFORMULÄR PROGRAMMET SKATTERÄTT OCH EKONOMI 2009.....	45
BILAGA 8. ENKÄTFORMULÄR PA PROGRAMMET 2009	47

Förord

Föreliggande studie har genomförts i samarbete med ansvariga för sju utbildningsprogram inom Fakulteten för ekonomi, kommunikation och IT vid Karlstads universitet. Programledarna för dessa program har bidragit med värdefulla synpunkter när vi tagit fram urval och enkätformulär och de har dessutom varit med och tolkat resultaten. De projektledare som deltagit i studierna är för Projektledningsprogrammet; Carin E. Andersson, Ekonomiprogrammet; Olle Sonesson, Fastighetsekonometriprogrammet; Tommy Bergquist, Matematikekonomiprogrammet; Tommy Bood, Personal- och arbetslivsprogrammet; Maiwor Grundh, Informationsprogrammet; Ulf Buskqvist samt för Magisterprogrammet i Skatterätt och Ekonomi; Björn Jennbacken.

Annika Eriksson på Fakultetskansliet har hjälpt till med urval och utskick. Utan hennes idoga letande efter nya adresser på nätet hade vi missat en hel del respondenter. Manitzia Håfström har lagt många enkäter i kuvert och dessutom hjälpt till med kodningen av svaren. Tack för all hjälp.

Vi måste också tacka Uppsala universitet för att de givit oss en förebild när det gäller att på ett systematiskt sätt driva alumnundersökningar. Några av de mest centrala frågorna som vi ställer i våra enkäter bygger på de enkäter som genomförts på Uppsala universitet.

Sist men inte minst ett stort tack till alla alumner som lagt tid på att svara på våra enkäter. Vi lyssnar noga på er och era svar kommer att påverka våra utbildningar i framtiden.

Karlstad i januari 2010

Lars Haglund

Projektledare för alumnstudierna

Bakgrund till studierna

Våren 2008 beslutade ledningen för Fakulteten för Ekonomi, Kommunikation och IT vid Karlstads universitet att på ett systematiskt sätt samla in information om Fakultetens utbildningar genom enkäter till alumner, dvs. f d studenter. Här redovisas resultat från studier inom detta projekt åren 2008 och 2009. Målet med dessa inledande studier är dels att ta fram ett informationsunderslag som vi kan lägga till grund för utveckling av våra utbildningsprogram och dels att etablera en enkel metod att genomföra alumnstudier som vi kan använda framöver.

I rapporten redovisas enkäter till alumner som vid Karlstads universitet läst:

- Projektledning – kurser och program
- Ekonomiprogrammet
- Fastighetsekoniprogrammet
- Matematikekoniprogrammet
- Personal- och arbetslivsprogrammet
- Informationsprogrammet
- Magisterprogrammet i Skatterätt och Ekonomi

Förebilder för studierna är olika alumnstudier som tidigare genomförts på Karlstads universitet och också de omfattande alumnstudier som genomförts vid Uppsala universitet (Lundmark, 2006).

Undersökningsmetod

Tanken med studierna är att alumnerna skall ha något eller några års erfarenhet av livet efter studierna innan de är med i våra undersökningar. De som får svara på våra frågor är alltså tillräckligt nära sina studier för att komma ihåg detaljer men de har ändå en del erfarenhet från arbetslivet. De urval av alumner som vi gjort omfattar de som avslutat sina studier några år före enkätens genomförande.

Definitioner av urvalspopulationerna skiljer sig något mellan de olika studierna. Programansvariga för respektive program har lämnat önskemål om urvalet. I vissa enkäter har det varit av intresse att följa de som startat studier oavsett om man avslutat studierna enligt plan medan man i andra studier enbart fokuserat på de som tagit en viss examen. I ytterligare andra fall har vi följt de som tagit kortare kurser och inte bara de som studerat på program. I några av studierna har studenterna varit ute i arbetslivet minst ett par år efter examen och i andra studier går urvalet praktiskt taget fram till undersökningstidpunkten. I någon mån kan detta påverka resultaten. Det finns dock alltid möjlighet att göra analyser av respondenter med olika antal år efter examen.

Urvalen har vi gjort enligt följande:

- Projektledare: Alumner som läst minst en kurs i projektledning mellan 2002 och 2006
- Ekonomer: Alumner som tagit kandidat- och/eller magisterexamen i ekonomi åren 2003 till och med 2006 (i urvalet inkluderades inte matematikekonomer och fastighetsekonomer)
- Fastighetsekonomer: Alumner som startade på programmet 2001 till 2004
- Matematikekonomer: Alumner som tagit kandidatexamen på programmet 2000 till 2007
- Personal och arbetsliv: Alumner som startade på programmet 2001 till 2005
- Magisterprogram i Skatterätt och Ekonomi: Alumner som läst programmet och som tagit ut kandidatexamen 2004 till 2009
- Informationsprogrammet: Alumner som tagit ut kandidatexamen från programmet 2002 till 2008

Ytterligare en tanke med våra studier är att vi skall genomföra studier inom alla våra program med ett rullande schema. Planen är att vi för ett visst program skall genomföra enkäter ungefär vart tredje år för att på så sätt täcka in alla våra studenter.

En av svårigheterna i Alumnstudier är att få tillräckligt många att svara. Tiden närmast efter examen är för de flesta uppfylld av många viktiga förändringar i livet. De flesta studenterna söker arbete, byter arbete, flyttar inom Sverige, flyttar utomlands, bildar familj osv. Detta innebär att det kan vara svårt att nå studenterna. Många av våra alumner är säkert ganska upptagna med annat än att svara på enkäter. Vi måste alltså välja sättet att kontakta alumnerna med stor omsorg.

Tidigare har de flesta alumnstudier vid Karlstads universitet genomförts med brevenkät. Vid Uppsala universitet har man också använt brev. Kontakt genom Alumnätverket vid Karlstads universitet och den databas vi har där skulle kunna vara en möjlighet för kontakt. Tyvärr ger vårt nätverk ännu alldeles för få kontaktmöjligheter. Försök att göra nätenkäter till studenter har gjorts i olika sammanhang men svarsfrekvensen blir många gånger alltför låg genom e-post. Ytterligare ett alternativ till en brevenkät skulle kunna vara telefonintervjuer. I en alumnundersökning kring uppsatsskrivande som genomfördes under 2008 användes telefonintervjuer när brevenkäter hade resulterat i en för låg svarsfrekvens (Lindholm et al, 2008).

I föreliggande alumnstudier valde vi efter övervägande att använda oss av brevenkät. Detta för att göra datainsamlingen så enkel och billig som möjligt. Tanken är att vi skall utvärdera alla våra program löpande och det blir ett mycket stort arbete och dito kostnad om vi skulle använda telefonintervjuer. För att göra det lätt för respondenterna att svara valde vi att begränsa frågeformuläret till minimum av frågor, med enkla formuleringar. Med alumnenkäterna från Uppsala som främsta förebild tog vi fram ett förslag till frågeformulär som vi sedan ytterligare bantade ner till ungefär hälften. Vi testade formuläret och gjorde sedan ytterligare reduceringar så att formulärets storlek

är ungefär $\frac{1}{4}$ av de enkäter som använts i Uppsala. Vi hoppas att vi genom att göra formuläret kort och lättbesvarat kan spara lite av respondenternas kraft så att de orkar svara på de öppna frågorna om hur de upplevt sina studier. Detaljerade svar på dessa frågor är oerhört viktiga för att dels förstå svaren på övriga frågor i enkäten, och dels hitta konstruktiva förslag till hur utbildningarna kan förändras i takt med krav från arbetsmarknaden.

Brev med våra enkäter skickades ut med svarskuvert. Formulären begränsades till en fram och en baksida på ett A4. Svaren skickades in helt anonymt. Vi hade alltså inte markerat vem som fått ett visst formulär. En påminnelse med formulär skickades ut till samtliga drygt en vecka efter första utskick. Svar har kommit in en ganska lång tid efter påminnelsen. Tydligt har formuläret i många fall blivit liggande, men trots det vill man svara när man hittar formuläret några veckor senare. Med ytterligare en påminnelse skulle vi antagligen öka svaren något ytterligare. Frågan är dock om resultaten skulle bli nämnvärt annorlunda genom detta. Totalt kommer vi upp i en svarsfrekvens omkring lite knappt 50 procent. Medianen för svarsfrekvens ligger praktiskt taget exakt på 50 procent. Skillnaderna mellan de olika programenkäterna är inte alltför stora, möjligen kan man se att undersökningen av f d projektledarstudenter, där även de som läst en enstaka kurs i projektledning tagits med, ger lägre svarsfrekvens. Ju mer samhörighet som studenterna känt under sin utbildning, desto fler svarar på alumnenkäten.

Program	Projektledare	Ekonomer	Fastighetsekonomer	Matematikekonomer	Personal och arbetsliv	Magisterprogram i Skatterätt och Ekonomi	Informationsprogrammet	Totalt för alumnstudier 2008 och 2009
Antal i populationen	689	403	135	59	236	89	120	1731
Adressaten flyttat, adress okänd	26	16	1	5	5	6	6	65
Nettopopulation	663	387	134	54	231	83	114	1666
Svar på enkäten	265	198	71	29	121	39	55	778
Svarsfrekvens	40 %	51 %	53 %	54 %	52 %	47 %	48 %	47 %

Ungefär hälften av de frågor vi ställt är gemensamma för alla programenkäter medan övriga frågor är specifika för respektive program. Huvuddelen av de programspecifika frågorna redovisas inte i denna rapport. För varje program görs internt analyser av de programspecifika frågorna. Tolkning av de öppna frågorna görs också inom programmen. I de inledande studierna 2008 av ekonomprogram och projektledning gjordes ett försök att systematiskt koda svaren på de öppna frågorna. Inför de fortsatta studierna 2009 övergav vi denna modell. Det är ganska arbetskrävande att koda de ganska omfattande svaren på öppna frågor och alternativet att låta programansvariga läsa igenom svaren fungerar ganska bra som underlag för analys.

Formuleringarna av de frågor som varit gemensamma för alla enkäter bygger, som tidigare nämnts på de frågor man använt vid Uppsala universitet. Följande frågor är gemensamma för alla undersökningarna i Karlstad:

- Attityder till utbildningen (påståenden som alumnerna tar ställning till)
  - Jag trivdes mycket bra under min studietid
  - Jag är nöjd med den utbildning jag fick på mitt utbildningsprogram
  - Jag kände mig väl förberedd för arbetslivet efter avslutade studier
  - Jag har stor användning av min utbildning med min nuvarande sysselsättning
  - Jag är nöjd med min nuvarande sysselsättning
- Sysselsättning
- Detaljerade åsikter om utbildningen (öppna frågor)
  - Vad anser du var *särskilt bra* med dina studier
  - Vad anser du var *mindre bra* eller *saknades* i dina studier
- Kön

Dessa gemensamma frågor redovisas i bilaga nedan. Övriga frågor har formulerats i samråd med respektive program. Layout och i vissa fall svarsalternativ har dock samordnats.

Som ovan nämnts har vi valt att i enkätformulären inkludera ett minimum av frågor . Den enda bakgrundsfråga utöver vilket program man läst och vilka kurser man läst är könstillhörighet. Exempelvis har vi inte tagit med frågor om inkomster. Dessa frågor blir mycket komplicerade att ställa. Om vi studerar fördelningen av män kvinnor bland dem som svarar så kan vi konstatera att andelarna ligger nära den verkliga fördelningen i de studiegrupper vi valt ut. Bortfallet i undersökningarna har tydligen inte påverkat resultaten vad gäller könsfördelningen.

Program	Informationsprogrammet	Personal och arbetsliv	Fastighetsekonomer	Ekonomer	Projektledare	Matematikekonomer	Magisterprogram i Skatterätt och Ekonomi
Män	13 %	15 %	38 %	44 %	45 %	45 %	46 %
Kvinnor	87 %	85 %	62 %	56 %	55 %	55 %	54 %

Hur bortfallet påverkar resultatet i övrigt är svårt att säga mer definitivt. Helt slumpmässigt är bortfall sällan. Antagligen är det något fler missnöjda och/eller ointresserade i bortfallet. Möjligen är det fler av dem som är arbetslösa som inte vill svara på frågor om sin utbildning. Bortfallsfelen är dock troligen likartade mellan de olika undersökningarna. Alltså bör jämförelser mellan utbildningarna kunna göras relativt exakt. Jämförelser över tiden när studierna replikeras om några år bör också vara möjliga med god precision.

I resultatredovisningen nedan jämför vi våra resultat med motsvarande mätningar i alumnstudierna vid Uppsala universitet. För vissa studieområden har vi tillgång till detaljerade data om alumner som läst till civilingenjör (Lundmark, 2006) och alumner som läst nationalekonomi (Björnemark, 2008). För andra utbildningsområden har vi mer generella data från Uppsala (Lundmark, 2006). Som ovan nämnts är frågekonstruktionen mycket likartad i de olika studierna. Svaren i undersökningar både i Uppsala och Karlstad har givits i en femgradig skala, där dock svarsalternativen angivits något olika. I undersökningarna i Uppsala har ändpunkterna på skalan benämnts, medan vi i undersökningarna i Karlstad benämner alla svarsalternativen. Skillnaderna här bör inte kunna påverka resultaten nämnvärt.

Bortfallet i undersökningarna i Karlstad är något större än i studierna i Uppsala. Dessutom är studieområdena olika i mätningarna. Alla dessa olikheter kan tänkas förklara skillnader i resultaten från de olika mätningarna. Trots dessa skillnader är det intressant att jämföra våra mätningar med motsvarande från Uppsala. Med förnyade alumnstudier både i Karlstad och i Uppsala kan förutsättningarna för att jämföra bli bättre och bättre över tiden.

Åsikter om utbildningen

Trivdes studenterna under studietiden?

Studenterna har trivts utomordentligt väl under sina studier i Karlstad. 2 av 3 studenter uppger att de trivts mycket bra under studietiden. De som inte trivts har säkerligen för det mesta avslutat sina studier vid programmet. Det är inga stora skillnader mellan programmen i hur studenterna har trivts.

Studieområde	Jag trivdes mycket bra under min studietid				
	Tar helt avstånd från	Tar delvis avstånd från	Varken eller	Instämmer delvis	Instämmer helt
Projektledning - lång utbildning	-	2 %	1 %	24 %	73 %
Informationsprogrammet	-	2 %	6 %	20 %	73 %
Ekonom - Marknadsföring och tjänster	-	2 %	6 %	22 %	69 %
Matematikekonomi	-	-	3 %	31 %	66 %
Personal och arbetsliv	-	-	3 %	31 %	65 %
Fastighetsekonomi	-	1 %	3 %	33 %	63 %
Skatterätt och Ekonomi	-	-	5 %	33 %	62 %
Ekonom - Övriga inriktningar	-	3 %	3 %	32 %	61 %
Ekonom - Redovisning och finansiering	-	3 %	3 %	34 %	60 %
Projektledning - kort utbildning	-	1 %	7 %	32 %	60 %

När det gäller frågan hur respondenterna trivs under studietiden har vi nu inte tillgång till data från Uppsala annat än för ett studieområde, studier till civilingenjör (Lundmark, 2008). Studenterna inom de sektorer vi studerat verkar ha trivts något

bättre teknologerna i Uppsala. Märk dock att frågans formulering av svarsalternativ skiljer sig något mellan undersökningarna i Uppsala och i Karlstad.

Uppsala universitet	Trivdes mycket bra under studietiden				
Studier till	Instämmer inte alls				Instämmer helt och hållet
Civilingenjör	1 %	4 %	10 %	35 %	50 %

Hur nöjda är studenterna med sin utbildning?

På frågan om man är nöjd med den utbildning man fått vid universitetet skiljer sig svaren avsevärt mellan olika program. Mest nöjda är de som studerat Magisterprogrammet i Skatterätt och Ekonomi men även studenter som läst Projektledning är mycket nöjda. Bland dessa utbildningar är omkring 2 av 3 studenter mycket nöjda. Båda dessa program är av typen påbyggnadsprogram som normalt kombineras med andra studier. Sedan minskar graden av nöjdhet bland övriga längre utbildningar. Minst nöjda med sin utbildning är ekonomstudenter. Andelen som instämmer helt i påståendet att man är nöjd med utbildningen är bland en del varianter av ekonomutbildning bara omkring 15 procent. Mest nöjda bland ekonomstudenter är de som läst Fastighetsekonomi och de som specialiserat sig i marknadsföring och tjänster. Det finns en potential för förbättring inom ekonomiprogrammen. Kanske är det lättare att få helt nöjda studenter inom väl fokuserade påbyggnadsprogram än inom bredare och längre program.

Studieområde	Jag är nöjd med den utbildning jag fick på mitt utbildningsprogram				
	Tar helt avstånd från	Tar delvis avstånd från	Varken eller	Instämmer delvis	Instämmer helt
Skatterätt och Ekonomi	-	-	3 %	28 %	69 %
Projektledning - lång utbildning	-	3 %	3 %	32 %	62 %
Projektledning - kort utbildning	-	2 %	6 %	33 %	59 %

Studieområde	Jag är nöjd med den utbildning jag fick på mitt utbildningsprogram				
Fastighetsekonomi	-	-	7 %	58 %	35 %
	Tar helt avstånd från	Tar delvis avstånd från	Varken eller	Instämmer delvis	Instämmer helt
Ekonom - Marknadsföring och tjänster	-	8 %	10 %	57 %	25 %
Matematikekonomi	-	3 %	28 %	45 %	24 %
Personal och arbetsliv	1 %	3 %	9 %	65 %	22 %
Informationsprogrammet	-	11 %	7 %	65 %	16 %
Ekonom - Redovisning och finansiering	1 %	7 %	13 %	66 %	14 %
Ekonom - Övriga inriktningar	-	7 %	10 %	73 %	10 %

När det gäller frågan om man är nöjd med sin utbildning har vi några möjliga jämförelser med Uppsalastudierna (Lundmark, 2008 och Björnermark, 2008). Nationalekonomistudenterna vid Uppsala universitet är exempelvis mindre nöjda med sin utbildning än i stort sett samtliga programutbildningar vi undersökt här i Karlstad.

Uppsala universitet	Nöjd med den utbildning jag fick på mitt utbildningsprogram				
Studier till	Instämmer inte alls				Instämmer helt och hållet
Civilingenjör	2 %	7 %	18 %	43 %	31 %
Studier i nationalekonomi	1 %	14 %	26 %	49 %	10 %

Studier som förbereder inför arbetslivet

Mest väl förberedda för arbetslivet efter sin utbildning kände sig de som läst Magisterprogrammet i Skatterätt och Ekonomi, följt av de som läst Fastighetsekonomi och Projektledning. Minst väl förberedda känner sig övriga ekonomalumnerna. Andelen som uppger att de efter utbildningen känt sig helt förberedda inför arbetslivet är här under 10 %. Bland Matematikekonomerna anger någon enstaka alumna att han/hon känt

sig helt förberedd för arbetslivet efter sina studier, och bland ekonomer inom gruppen övriga inriktningar (internationell ekonomi och nationalekonomi) är det ingen som känt sig helt väl förberedd för arbetslivet.

Studieområde	Jag kände mig väl förberedd för arbetslivet efter avslutade studier				
	Tar helt avstånd från	Tar delvis avstånd från	Varken eller	Instämmer delvis	Instämmer helt
Skatterätt och Ekonomi	-	3 %	13 %	59 %	26 %
Projektledning - program	2 %	8 %	21 %	46 %	24 %
Fastighetsekonomi	-	7 %	21 %	51 %	21 %
Projektledning - kurser	1 %	6 %	34 %	41 %	18 %
Informationsprogrammet	4 %	15 %	22 %	48 %	11 %
Personal och arbetsliv	2 %	14 %	26 %	49 %	9 %
Ekonom - Redovisning och finansiering	3 %	24 %	25 %	41 %	7 %
Ekonom – Marknadsföring och tjänster	6 %	25 %	35 %	29 %	6 %
Matematikekonomi	-	3 %	41 %	52 %	3 %
Ekonom - Övriga inriktningar	10 %	13 %	36 %	42 %	-

Studierna i Uppsala (Lundmark, 2008 och Björnermark, 2008) visar ungefär likartade resultat som våra mätningar bland Karlstadalumner när det gäller hur väl man känner sig förberedd av sina studier inför arbetslivet.

Uppsala universitet	Förberedd för arbetslivet				
Studier till	Instämmer inte alls				Instämmer helt och hållet
Civilingenjör	4 %	18 %	31 %	32 %	14 %
Studier i nationalekonomi	14 %	23 %	24 %	20 %	19 %

Vilken sysselsättning har man idag?

Förvärvsarbete eller annan sysselsättning

Som helhet visar våra studier att en stor majoritet av alumnerna snart efter sin examen har en anställning tillsvidare. Andelen som är arbetslösa ligger i genomsnitt på några procent. Möjligen har vi dock här en högre andel arbetslösa bland de som inte besvarar vår enkät. De totalundersökningar som högskoleverket genomfört under senare år visar dock samma tendens (Högskoleverket, 2009), dvs. att många av alumner snart efter examen har arbete. Exempelvis hade 84 % av de ekonomer, kandidater och magistrar som examinerats från Karlstads universitet under läsåret 2005/06 under inkomståret 2007 etablerats sig på arbetsmarknaden, dvs. fått en viss inkomst och inte varit föremål för arbetsmarknadsåtgärder.

Störst andel som har fått en tillsvidareanställning efter sina studier hittar vi bland de som läst Skatterätt och Ekonomi. Omkring 9 av 10 har en tillsvidareanställning bland dessa alumner. Det är också få av ekonomalumnerna som är arbetslösa. Egenföretagare finns väl företrädda bland dem som läst fastighetsekonomi. 1 av 5 driver eget företag. Bland dessa alumner finns denna verksamhet praktiskt taget enbart inom mäklarbranschen. Störst andel arbetslösa finns bland dem som läst Personal och arbetsliv och bland dem som läst Projektledning.

Huvudsaklig sysselsättning idag	Tillsvidareanställd	Visstidsanställd	Egenföretagare	Vidare studier vid högskola/ universitet	Går forskarutbildning	Föräldraledig	Sjukskriven	Arbetslös eller i arbetsmarknadsåtgärd
Skatterätt och Ekonomi	90 %	5 %	-	-	-	-	-	5 %
Ekonom - Övriga inriktningar	90 %	7 %	3 %	-	-	-	-	-
Ekonom - Redovisning och finansiering	87 %	7 %	3 %	-	-	3 %	-	-
Matematikekonomi	86 %	4 %	7 %	-	-	4 %	-	-
Ekonom - Marknadsföring och tjänster	78 %	6 %	4 %	-	-	8 %	-	4 %
Projektledning - lång utbildning	73 %	12 %	4 %	2 %	1 %	2 %	2 %	5 %
Personal och arbetsliv	70 %	17 %	1 %	1 %	1 %	3 %	1 %	7 %

Huvudsaklig sysselsättning idag	Tillsvidareanställd	Visstidsanställd	Egenföretagare	Vidare studier vid högskola/ universitet	Går forskarutbildning	Föräldradedig	Sjukskriven	Arbetslös eller i arbetsmarknadsåtgärd
Fastighetsekonomi	70 %	3 %	18 %	-	-	7 %	-	1 %
Projektledning - kort utbildning	69 %	13 %	4 %	1 %	3 %	4 %	1 %	6 %
Informationsprogrammet	66 %	24 %	4 %	-	2 %	2 %	-	4 %

Arbetsmarknadssektor

Arbete i privat sektor dominerar bland ekonomalumnerna. Omkring 3 av 4 ekonomer jobbar inom privata företag. Bland de som läst på Informationsprogrammet återfinns relativt många inom statlig sektor och de som läst Personal och arbetsliv hittar vi relativt sett ofta inom kommunal sektor efter studierna.

Arbetar för närvarande i arbetsmarknadssektor	Inte arbete ännu	Eget företag	Privat/ enskild	Statlig	Landsting	Kommunal
Ekonomi - Övriga inriktningar	-	-	80 %	17 %	-	3 %
Ekonomi - Marknadsföring och tjänster	4 %	2 %	78 %	12 %	-	4 %
Ekonomi - Redovisning och finansiering	-	4 %	71 %	17 %	1 %	7 %
Informationsprogrammet	2 %	10 %	47 %	25 %	4 %	12 %
Personal och arbetsliv	4 %	2 %	43 %	19 %	3 %	29 %

Befattning

Klassificering av arbetet i olika befattningsgrupper har gjorts individuellt för de olika programmen. Definitioner av befattningar och grupperingar av dessa är dock svåra att göra helt entydigt.

Projektledning - kurser och program

Också bland de som läst Projektledning har en hel del nått chefsposition eller en funktion som projektledare.

Nuvarande position	Chef/VD/Egen företagare	Projektledare	Projektbeställare	Annat
Kort utbildning - 10 p	17 %	19 %	1 %	63 %
Lång utbildning 15 p -	15 %	30 %	1 %	54 %
Projektledare totalt	16 %	24 %	1 %	59 %

Ekonomprogrammet

Bland ekonomerna har många redan ett par år efter examen fått ett chefsjobb. 1 av 5 uppger att deras befattning är som chef.

Befattning i nuvarande position	Ännu inte fått arbete	Handläggare	Specialist	Projektledare/projektansvarig	Chef
Marknadsföring och tjänster	4 %	29 %	31 %	11 %	24 %
Övriga inriktningar	-	41 %	41 %	-	19 %
Redovisning och finansiering	1 %	40 %	33 %	8 %	18 %
Ekonomer totalt	2 %	38 %	34 %	7 %	20 %

Fastighetsekonomiprogrammet

Studenter som läst Fastighetsekonomi har i mycket stor omfattning hittat arbeten inom fastighetssektorn. Nästan 2 av 3 jobbar som fastighetsmäklare efter sina studier. Även jobb som förvaltare och ekonom med anknytning till branschen är vanliga.

Fastighetsmäklare	63 %
Bank/Kreditinstitut	10 %
Fastighetsförvaltare	9 %
Annat arbete utan koppling till fastigheter	9 %
Ekonom fastigheter	4 %
Ekonom allmänt	3 %
Annat arbete med koppling till fastigheter	3 %
Inte arbete ännu	1 %

Matematikekonomiprogrammet

Bland Matematikekonomerna är arbeten som handläggare ungefär lika vanliga som bland ekonomerna. Drygt 1 av 4 har fått ett arbete som innebär att man är chef på mellan- eller toppnivå.

Handläggare	31 %
Annan funktion	28 %
Chef på högre nivå/Egenföretagare	14 %
Chef på mellannivå	14 %
Assistent	7 %

Personal- och Arbetslivsprogrammet

Alumner från Personal- och Arbetslivsprogrammet har i stor utsträckning fått arbete med anknytning till sin utbildning. Personalsekreterare är den mest frekventa befattningen. Detta var de jobb vi angav som alternativ på personalsidan. I tillägg har vi några som jobbar på Arbetsförmedlingen och Försäkringskassan.

Personalsekreterare	44 %
Personalchef	16 %
Inte arbete ännu	12 %
Personalstrateg	12 %
Rekryterare	10 %
Konsult i personalfrågor	6 %

Informationsprogrammet

Arbeten som informatör, informationskonsult är vanliga befattningar bland alumner som läst på Informationsprogrammet. Det är en bred arbetsmarknad som informatörsstudenterna söker sig ut på. Mer än en tredjedel har hittat andra arbeten än de vi angav i som svarsalternativ.

Annat	38 %
Informatör/Kommunikatör	36 %
Informationskonsult	12 %
Webbredaktör	4 %
Inte arbete ännu	4 %
Presssekreterare/Pressansvarig	2 %
Informationsstrateg/Kommunikationsstrateg	2 %
Informationschef	2 %

Magisterprogrammet Skatterätt och Ekonomi

Mer än var tredje student som läst Skatterätt och Ekonomi har fått arbete som handläggare vid Skatteverket.

Annat	54 %
Handläggare vid Skatteverket	36 %
Chef på högre nivå/Egenföretagare	5 %
Skattekonsult	5 %

Arbete inom utbildningens fokusområde

I fyra av undersökningarna kan vi analysera om alumnerna arbetar direkt inom det område som programmet fokuserar. Genom att summera andelar av alumnerna som har befattningar inom fastighetsbranschen, som rör personalfrågor, information och kommunikation respektive skattefrågor kan vi se hur väl programmen riktas mot sina respektive fokusområden. Inom Fastighetsekonomiprogrammet och inom Personal- och arbetslivsprogrammet är andelen som går direkt till arbete inom området mycket hög.

Studieområde	Andel i befattningar inom programområdet
Fastighetsekonomi	79 %
Personal och arbetsliv	78 %
Informationsprogrammet	58 %
Skatterätt och Ekonomi	41 %

Användning av utbildningen i nuvarande sysselsättning

De som läst Skatterätt och Ekonomi anger i störst omfattning att de har användning av sina studier i arbetet. Även Fastighetsekonomen och de som studerat på Personal- och Arbetslivsprogrammet använder ofta kunskaperna från studierna i jobbet. De som gått mer generella utbildningar till matematikekonom eller till allmän ekonom anger i minst omfattning att man får användning av sin utbildning i arbetet. Mest användning

av kunskaperna från utbildningen har bland de vanliga ekonomerna de som specialiserat sig med inriktning mot redovisning, finansiering och revision.

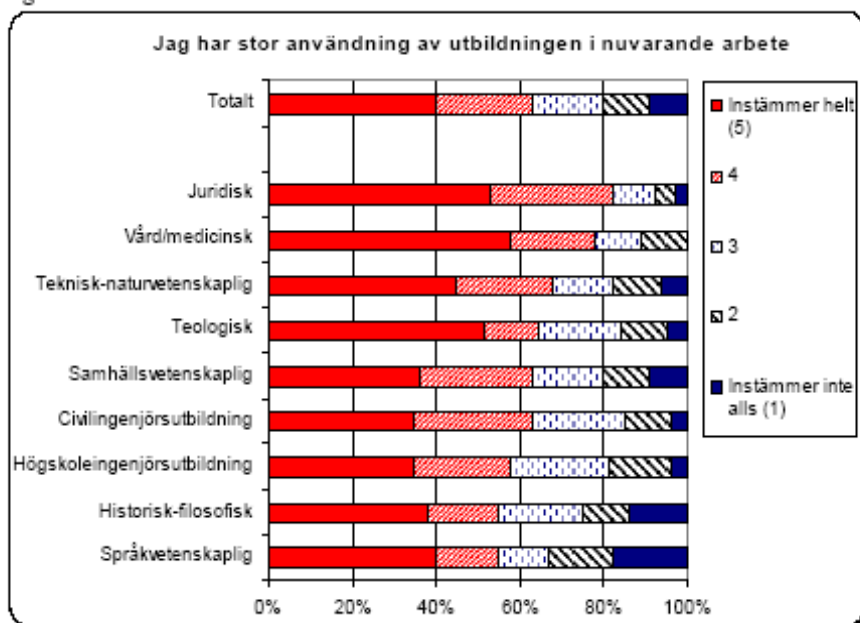
Studieområde	Jag har stor användning av min utbildning med min nuvarande sysselsättning				
	Tar helt avstånd från	Tar delvis avstånd från	Varken eller	Instämmer delvis	Instämmer helt
Skatterätt och Ekonomi	10 %	5 %	10 %	36 %	39 %
Fastighetsekonomi	-	7 %	20 %	43 %	30 %
Personal och arbetsliv	6 %	10 %	16 %	40 %	29 %
Informationsprogrammet	6 %	11 %	11 %	46 %	27 %
Projektledning - lång utbildning	2 %	8 %	25 %	38 %	27 %
Projektledning - kort utbildning	4 %	7 %	18 %	47 %	25 %
Ekonom - Redovisning och finansiering	3 %	10 %	12 %	53 %	23 %
Matematikekonomi	3 %	10 %	24 %	45 %	17 %
Ekonom - Övriga inriktningar	10 %	3 %	26 %	45 %	16 %
Ekonom - Marknadsföring och tjänster	4 %	20 %	18 %	45 %	12 %

Vi har från undersökningarna i Uppsala detaljerade data för utbildningar till civilingenjör och inom nationalekonomi och aggregerade data för sektorer (Lundmark, 2008 och Björnermark, 2008). En jämförelse av resultaten med motsvarande i Uppsala visar inga alltför stora skillnader. Olikheter mellan studieområdena är stora och det är givetvis svårt att dra några helt entydiga slutsatser.

Uppsala universitet	Stor användning av min utbildning i mitt nuvarande arbete				
Studier till	Instämmer inte alls				Instämmer helt och hållet
Civilingenjör	4 %	11 %	22 %	28 %	35 %
Studier i nationalekonomi	9 %	21 %	22 %	28 %	21 %

Resultat från Alumnstudierna vid Uppsala universitet (Lundmark, 2006):

Figur 16

Nöjd med nuvarande sysselsättning

Mest nöjda med sin sysselsättning är de som läst fastighetsekonomi. Bland dessa alumner är mer 2 av 3 är mycket nöjda med arbetet. De som läst Personal- och Arbetslivsprogrammet och Informationsprogrammet är också ganska nöjda. Bland de som studerat information är också en ganska stor andel nöjd med sin sysselsättning. Minst nöjda med sysselsättningen är en del av de som läst varianter på Ekonomiprogrammet.

Studieområde	Jag är nöjd med min nuvarande sysselsättning				
	Tar helt avstånd från	Tar delvis avstånd från	Varken eller	Instämmer delvis	Instämmer helt
Fastighetsekonomi	1 %	4 %	3 %	20 %	72 %
Personal och arbetsliv	5 %	6 %	7 %	26 %	57 %
Informationsprogrammet	6 %	6 %	7 %	29 %	53 %
Ekonom - Redovisning och finansiering	2 %	4 %	5 %	38 %	51 %
Projektledning - kort utbildning	5%	5%	5%	34%	51%
Projektledning - lång utbildning	7%	5%	8%	33%	47%
Matematikekonomi	3 %	3 %	10 %	38 %	45 %
Ekonom - Marknadsföring och tjänster	2 %	12 %	10 %	31 %	45 %
Skatterätt och Ekonomi	8 %	8 %	8 %	33 %	44 %
Ekonom - Övriga inriktningar	7 %	7 %	10 %	36 %	42 %

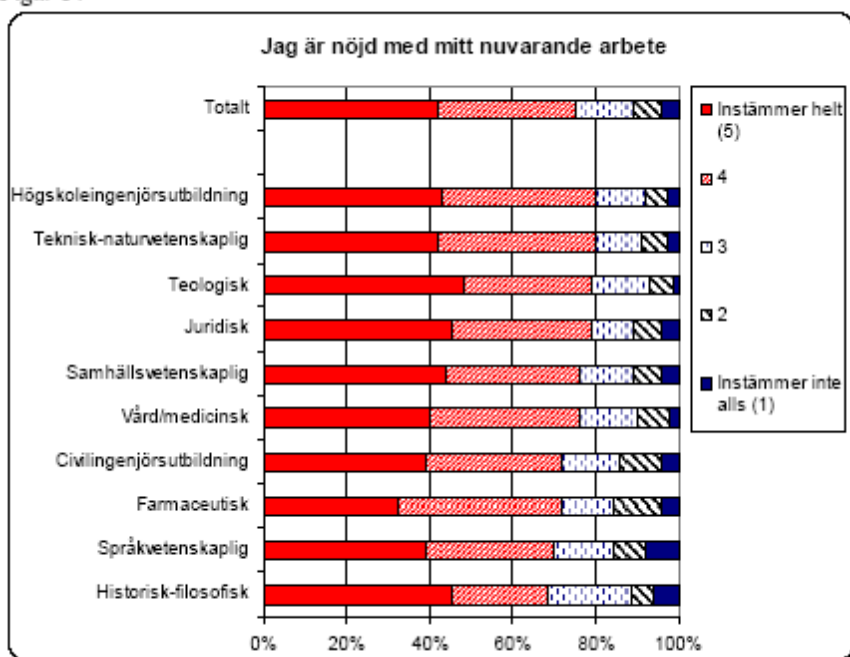
En jämförelse med motsvarande mätning på Uppsala universitet (Lundmark, 2008 och Björnermark, 2008) visar att studenter från Karlstad är något mer nöjda med sitt arbete. Skillnaderna är dock inte alltför stora.

Uppsala universitet		Mycket Nöjd med mitt nuvarande arbete			
Studier till	Instämmer inte alls				Instämmer helt och hållet
Civilingenjör	4 %	10 %	14 %	33 %	39 %
Studier i nationalekonomi	3 %	4 %	16 %	43 %	35 %

Resultat från Alumnstudierna vid Uppsala universitet (Lundmark, 2006):

Figur 14

Jämförelser mellan kvinnor och män

Jämförelser av hur väl kvinnliga och manliga studenter trivs med studietid, studier och med arbetet visar några inte alltför stora skillnader. Bland Fastighetsekonomerna anser männen att de i något större utsträckning känner sig väl förberedda för arbetslivet. Inom informationsprogrammet finns det inte många manliga alumner och skillnaderna mellan män och kvinnor är inte heller stora. Inom gruppen Matematikekonomer trivdes männen betydligt mycket bättre än sina kvinnliga kollegor under studietiden. Männen är här också klart mer nöjda med utbildningen. Inom programmet Personal och arbetsliv är minoriteten män också något mer nöjda med sin utbildning än kollegorna. När det gäller användning av utbildningen i arbetet och nöjdhet med sin sysselsättning är det här omvänt så att kvinnorna är mer nöjda. Inom gruppen alumner som studerat Skatterätt, Projektledning och Ekonomi är det inga stora skillnader mellan könen.

Sammanfattning och slutsatser

Utbildningsområden

Kommentarer till resultaten kring enskilda utbildningsprogram har tagits fram i samarbete med programledarna. Svar på öppna frågor har kompletterat analyserna här. Relativt många av respondenterna har givit omfattade svar på dessa frågor.

Projektledning – kurser och program

De som läst Projektledning, oavsett om det är kortare kurser eller ett helt program, ger utbildningen mycket höga betyg. Många ger dessutom höga betyg för upplevd nytta av de kunskaper man fått när man kommit ut i yrkeslivet. Det som uppskattas mest i utbildningen är att utbildningen har en hög yrkesrelevans och att lärarna har tydliga praktiska erfarenheter. Trots detta vill studenterna ha mer av det som de redan fått mycket av, dvs. ännu mer praktisk förankring av studierna. På frågan om respondenterna är intresserade av ett framtida samarbete med universitetet erbjöd sig nästan var fjärde alumna att samarbeta aktivt med Projektledningsprogrammet som gästföreläsare, mentorer, m m.

Ekonomprogrammet

Ekonomalumnerna är inte helt nöjda med utbildningen de fått. Andelen som är helt nöjda med sin utbildning är bland de lägsta i våra undersökningar. Studenterna kände sig inte heller riktigt väl förberedda för arbetslivet direkt efter examen. På de öppna frågorna om vad man saknar i sin utbildning och vilka förslag till förändringar man har ger ekonomerna ett mycket tydligt och gemensamt svar. Allmänt önskar ekonomerna mer koppling av utbildningens teoretiska moment till praktik. Bland de många ekonomer som svarade på den öppna frågan om vad de saknat i ekonomutbildningen svarade 3 av 4 att de saknar koppling av utbildningen till praktik. Detta var det totalt dominerade svaret.

Ekonomerna får jobb efter examen. De har användning av det de lärt sig genom sin utbildning och de är klart nöjda med sina jobb. Den utveckling som vi idag ser vid universitetet, där vår nya Handelshögskola etablerats, står helt i samklang med de synpunkter som framförs av studenter och alumner. När Handelshögskolan presenterades sammanfattades synen på hur vi skall kombinera teori med praktik enligt följande:

”Anställningsbar

Universitet och högskolor är traditionellt sett bra på att förmedla teoretiska kunskaper. Men den andra biten - att lära sig använda det man har lärt sig - är inte lika vanligt. Det vill vi ändra på.

På Handelshögskolan vid Karlstads universitet skapar vi därför utrymme för utbildning även i professional skills. Att omsätta teori till praktik. Professional skills är ett samlingsbegrepp för till exempel förmågan att kunna kommunicera resultat skriftligt och muntligt, att kunna samarbeta i grupp, mötesteknik, att utvecklas till en bra ledare, hantera konflikter samt att planera sin egen karriär.

Momenten löper genom hela studietiden. Träningen sker också praktiskt genom samverkan med vår omgivning. Det kan handla om frukostmöten, mentorskap, studiebesök, gästföreläsare, arbetsplatsförlagd praktik eller genom ett skarpt uppdrag som examensarbete.

Kunskap är inget värd utan förmågor att kunna använda den”

Det skall bli intressant att se hur dessa intensioner kommer att slå igenom och hur studenter och alumner kommer att värdera sin utbildning i framtida studier.

Fastighetsekonomiprogrammet

Det som alumnerna anser vara bra med utbildningen i Fastighetsekonomi är framförallt bredden på utbildningen, bra gemenskap, goda lärare, en trevlig studiestad och bra upplägg på utbildningen. Vad som saknades i utbildningen är bland annat säljträning, praktik och möjlighet att specialisera sig med valfria kurser. Samtliga dessa inslag och möjligheter finns numera i den nya programstrukturen. Noterbart är också att de som började första året 2001 inte kände att kopplingen till branschen inom utbildningen var bra. Programmet Fastighetsekonomi var i starten mer en ekonomutbildning med varumärket ”Fastighet” löst påklistrad. Senare kullar nämner däremot inget om bristande koppling till branschens verklighet utan säger tvärtom att det var bra koppling till branschen. Vi har tydligen lärt hur utbildningen skall läggas upp efterhand.

Matematikekonomiprogrammet

De flesta av alumnerna var relativt nöjda med sin utbildning och hade trivts bra med universitetet och studiemiljön under sin studietid. När det gällde hur väl förberedd och vilken användningen man har av sin utbildning i nuvarande position, är svaren mer diffusa. En kommentar som återkom var att respondenterna tycker att kopplingen mellan matematik och ekonomi är både intressant och nyttig. Utbildningen i matematik och statistik gör matematikekonomen analytiskt skolad, vilket flera angav var bra med utbildningen. Övriga kommentarer som framkommer i undersökningen är att många saknar utbildning i affärssystem, att kopplingen till näringsliv borde vara tydligare och att praktik borde ingå i utbildningen.

På den direkta frågan om utbildningen skulle vara mer styrd med fastlagda kurser, är den större delen av svaren negativa. Valfrihet i utbildningen prioriteras av alumnerna.

Personal- och Arbetslivsprogrammet

En stor andel av programstudenterna på Personal- och Arbetslivsprogrammet trivdes mycket bra under sin studietid. Relativt många är dock inte helt nöjda med utbildningen och många känner sig heller inte förberedda för arbetslivet. Trots detta uppger många att de har haft stor användning av utbildningen i sin nuvarande sysselsättning. Programmet är en yrkesförberedande utbildning inom personal och arbetsliv varför studenterna har en relativt bred arbetsmarknad. Av dem som svarat på enkäten arbetar ca 60 procent inom det personaladministrativa området. Andra områden är försäkringskassan, arbetsförmedlingen, projektledare och chefer inom olika områden.

Programmet leder till en kandidatexamen. Värt att notera är att det inte ställs krav på arbetslivserfarenhet eller tidigare akademisk utbildning för att bli antagen på programmet.

På de öppna frågorna anger studenterna många positiva erfarenheter, både när det gäller ämnet arbetsvetenskap och breddningsämnena. Den kritik som riktas mot programmet är framför allt att utbildningen har för svag koppling till arbetslivet och det stora flertalet alumner efterlyser praktik. Även studentföreningen har framfört denna kritik. Under programmets första år har studenterna en mentor från arbetslivet och vår avsikt är nu att utvidga mentorskapet och erbjuda en viss verksamhetsförlagd utbildning. Det är ett sätt att stärka kopplingen till arbetslivet. Ytterligare ett sätt är att i högre utsträckning – än vad vi gör idag – bjuda in mentorer som gästföreläsare.

Informationsprogrammet

Informatörerna trivs mycket bra under sin studietid men är inte helt nöjda med den utbildning de fått. Andelen som är helt nöjda med sin utbildning är bland de lägsta i våra undersökningar. Informatörerna kände sig bara delvis väl förberedda för arbetslivet efter examen. På de öppna frågorna om vad man saknar i sin utbildning och vilka förslag till förändringar man har ges ett tydligt svar. Allmänt önskar informatörerna mer koppling i utbildningen till praktik; kontakter med arbetslivet, fler externa föreläsare samt bättre produktions- och verktygskunskaper (text, bild och webb).

Informatörerna får jobb efter examen. Två av tre är tillsvidareanställda men det är tydligt att informatörer kommer ut i en bransch som präglas av många visstidsanställningar. Alumnerna har användning av det de lärt sig under sin utbildning och de är klart nöjda med sina jobb.

Den utveckling som skett på informationsprogrammet de senaste åren stämmer väl överens med de synpunkter som framförs av alumnerna. På programmets fria termin finns möjlighet att välja kurser i Mediepraktik och under utbildningens andra år läses kurser i Projekt och produktion.

Det som bör utvecklas ytterligare i utbildningen är att produktions- och verktygskunskaper initieras tidigare. Istället för att komma punktvis bör dessa moment genomgå studenternas utbildningstid. En rimlig målsättning bör också vara att inom ramen för varje delkurs erbjuda studenterna ett tydligt praktiskt inslag, som exempelvis externa föreläsare, case-arbeten och/eller studiebesök.

Magisterprogrammet Skatterätt och Ekonomi

Alumnerna som läst på programmet i skatterätt och ekonomi är mycket nöjda med den utbildning de fått. Av de utvärderade programmen, är studenterna från programmet bland de mest nöjda. Alumnerna har också känt sig väl förberedda för arbetslivet efter avslutade studier. Alumnerna är också de som har den högsta andelen som har tillsvidareanställning efter fullföljda studier. Resultaten är glädjande och beror sannolikt på att programmet har en tydlig målinriktning mot yrken som skattekonsult respektive handläggare på Skatteverket, vilket också har präglat utbildningen på ett tydligt sätt. Inom utbildningens ram ingår flera rollspel, bl.a. muntlig förhandling på Länsrätten i Karlstad, poängsatt praktik på Skatteverket eller privat företag (revisionsbyrå), studiebesök, inbjudningar från revisionsbyråer att delta i skattedagar samt en målsättning att få studenternas examensarbeten publicerade i skattevetenskapliga tidskrifter, exempelvis Skattenytt. Undersökningens resultat stämmer väl överens med de utvärderingar som ämnet Rättsvetenskap tidigare gjort bland alumner.

Gemensamma slutsatser

Alumnundersökningar

Undersökningsmodellen med postala enkla enkäter fungerar relativt bra. Med en rimlig arbetsinsats får vi svar från många alumner. I enkätsvaren får vi många intressanta och utförliga svar på de öppna frågorna. Dessa svar är mycket viktiga för tolkningen av undersökningarna resultat.

De jämförelser mellan program som vi kan göra i denna studie ger underlag till intressanta erfarenhetsutbyten mellan programmen och programledarna. Möjligheten att göra direkta jämförelser med motsvarande alumnstudier vid Uppsala universitet kan ge ytterligare intressanta möjligheter till analyser. Slutligen bör möjligheterna att följa utvecklingen av utbildningsprogrammen över tiden vara goda när vi väl om några år börjar replikera studierna.

Om studierna

Studenterna i Karlstad trivs mycket bra under studietiden. Hur nöjd man är med utbildningen skiljer sig avsevärt mellan olika typer av utbildning, vilket delvis är naturligt eftersom utbildningar är av olika natur liksom de studenter som väljer olika utbildningar. Trots naturliga förklaringar finns det här mycket klara tendenser i undersökningarna som bör läggas till grund för förändringsarbete inom programmen.

En helt dominerade åsikt som framförs av många studenter är att de efterlyser en mycket tydligare koppling av utbildningen till praktisk verklighet. De utbildningar som av alumnerna får högst betyg på detta är också de utbildningar som studenterna ger bäst betyg. Mest nöjda studenter/alumner finner vi alltså bland utbildningsprogram som har en tydlig profil med en klar inriktning mot arbetsmarknadens krav. Kopplingen mellan teori och praktik är tydlig i utbildningen, och inom programmen finns genomgående yrkesförberedande moment av typ färdighetsträning.

Frågan om hur vi balanserar våra utbildningar när det gäller teori och praktik är tydlig i så gott som alla våra alumnstudier. Detta stämmer väl med resultat från tidigare enkäter till studenter på universitetet. En fråga som ingått i ett antal olika enkäter till studenter i Karlstad liksom på andra lärosäten är följande:

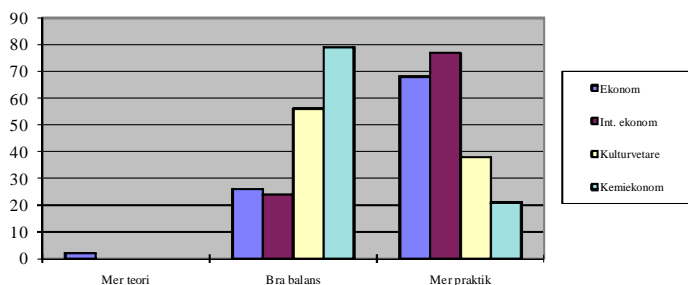
Vad tycker Du om studiernas inriktning?

- Studierna borde vara mer teoretiska
- Det är ganska lagom balans mellan teori och praktik
- Studierna borde vara mer praktiskt inriktade

Den första enkäten med denna fråga genomfördes inom ett projekt kring ekonomlinjerna på ett antal lärosäten. Undersökningen gjordes som en totalundersökning bland alla ekonomstudenter på lärosätena (Haglund, 1991). Bilden var ganska samstämmig och många ekonomstudenter efterlyste praktikkoppling i utbildningen. Intressant i sammanhanget är att notera att den utbildning som mer eller mindre entydigt hade de mest nöjda studenterna var Ekonomlinjen vid högskolan i Växjö, vilken också var den utbildningen där flest ekonomstudenter var nöjda med balansen mellan teoretiska och praktiska inslag i utbildningen.

Ekonomstudenter i:	Mer teori	Lagom	Mer praktik
Karlstad	2 %	51 %	47 %
Göteborg	2 %	39 %	58 %
Lund	3 %	39 %	59 %
Sundsvall	4 %	49 %	47 %
Växjö	1 %	64 %	35 %

I en annan undersökning följde vi alla studenter som hösten 1992 startade sina studier på ett antal program vid högskolan i Karlstad/Karlstads universitet med ett antal enkäter och intervjuer fram till några år efter planerad examen 2000. Ekonomer, internationella ekonomer, kulturvetare och kemiekonomer var med i undersökningen. I en enkät mot slutet av deras utbildning 1996 fick de svara på samma fråga som ekonomstudenterna ovan. Kemiutbildningen var den enda där en stor del av studenterna tyckte att balansen mellan teori och praktik var riktigt bra. I övrigt har vi samma tendens i den tidigare undersökningen.

I mitten på 2000-talet genomfördes i Karlstad ett antal större enkäter till studenter vid hela universitetet. Frågan om balans mellan teori och praktik var med då också. En av dessa enkäter, från hösten 2007 (Haglund, 2008), gav följande svar på frågan om hur vi balanserar teori och praktik i våra utbildningar.

Balans teori/praktik (Campus ht 2007)	Mer teori	Bra balans	Mer praktik
Ekonomi	3 %	27 %	70 %
Samhällsvetenskap	3 %	44 %	53 %
Humaniora	5 %	65 %	30 %
Lärarytelse	1 %	58 %	41 %
Naturvetenskap	2 %	67 %	30 %
Teknik	2 %	54 %	44 %
Hälsa, vård och omsorg	3 %	55 %	42 %

Ytterligare en intressant analys kan vi göra om vi ser hur studenters åsikter kring frågan förändras under studierna. I studentenkäten höstterminen 2006 (Haglund, 2008) har vi specialstuderat ekonomstudenter. Ju närmare ekonomstudenterna kommer tiden då de skall bli alumner desto mer frågande ställer de sig till utbildningens balans mellan teori och praktik.

Startår ekonomer	Mer teori	Bra balans	Mer praktik
2006	1 %	56 %	44 %
2005	1 %	29 %	70 %
2004	0 %	24 %	76 %
- 2003	0 %	20 %	80 %
Totalt	1 %	38 %	61 %

En fråga där vi i alumnenkäterna kan identifiera de som gått vidare mot en karriär inom forskningen finns med i enkäterna till ekonomer, projektledare, informatörer och i enkäterna till de som läst Arbetslivs- och Personalprogrammet. Bland dessa alumner är det omkring 1 % som valt att gå vidare inom forskningen och doktorera, och bland dessa har en klar majoritet, 6 av 9 läst den praktiskt profilerade utbildningen i projektledning. Mot bakgrund av detta är det paradoxalt att våra utbildningar verkar domineras så av teoretiska perspektiv, om vi får tro våra studenter och våra alumner.

I diskussioner som förs inom kollegiet finns många olika förklaringar till detta, liksom argument varför vi bör bibehålla den teoretiska inriktningen av våra studier.

- ”Studenterna vet inte riktigt vad de svarar på!”
- ”Studenterna vet inte bäst! Det är vi lärare som måste få bestämma!”
- ”Praktik har studenterna resten av livet på sig att få!”
- ”Vi utbildar för framtiden och då duger inte dagens praktik!”
- ”De studenter som vill kan ju skaffa sig praktik själva genom att jobba vid sidan av studierna!”
- ”Hur skall det gå till när vi har 150 studenter på kursen? Dom kan man ju inte skicka ut på fältet sådär bara....!”
- ”Studenterna kommer ju inte när vi har gästföreläsare!”
- ”Att hatta runt på en praktikplats och koka kaffe lär man sig ju inget på!”

Kanske är det ändå så att det finns orsaker till problemen kring balans mellan teori och praktik inom själva universitetssystemet. Många akademiska lärare har inte själv någon omfattande praktisk erfarenhet, vilket kanske inte är så förvånande då belöningssystem och rekryteringar till mer än stor del styrs av forskningsmeriter.

Om vi sammanfattar situationen som inte tycks ha förändrats under tjugotalet år, så är det många av våra studenter liksom våra alumner som funderar på om det de studerat är ”användbart i praktiken”? Denna obesvarade fråga måste vi besvara! Vi måste bemöda oss om att motivera innehållet i våra studier bättre för våra studenter. Vi borde i större utsträckning arbeta tillsammans med företrädare från arbetslivet i olika moment i utbildningen. Studentgrupper som inte har praktisk orienterade inslag i sina utbildningar bör få detta i större utsträckning. Detta behöver inte på något sätt innebära att vi gör avkall på principen att ”inget är så praktiskt som en god teori”. Teorierna motiverar emellertid inte sig själva, utan det handlar istället om att vi måste visa att våra teorier kan tillämpas i verkligheten.

Om yrkeslivet

Om vi återvänder till alumnstudien så skiftar andelen av programstudenter som anser att de var väl förberedda för yrkeslivet efter sin utbildning. Direkt yrkesinriktade utbildningar har föga förvånande mer nöjda studenter här, åtminstone om vi får döma av alumnerns åsikter några år efter examen.

Våra studenter får genomgående jobb efter examen och många av utbildningarna ger i stor utsträckning arbeten i den sektor som utbildningen utformats för. Många alumner är mycket nöjda med de arbeten de har redan efter något år på arbetsmarknaden.

Förändringsarbete och informationsbehov

I förändringsarbetet de senaste åren har programmen i mångt och mycket redan tagit fasta på de synpunkter som kommer fram i bland annat våra enkäter till alumner. Det skall bli intressant att följa utvecklingen av våra utbildningar i framtiden.

Ytterligare alumnstudier kan läggas till grund för förändringsarbetet framöver. Uppföljningar av våra studenter i utbildning på universitetet kan också vara viktig i detta sammanhang. Detta gäller programspecifika uppföljningar, men också systematiska studentundersökningar på hela universitetet kan vara relevanta. De mätningar som genomfördes på Karlstads universitet i början och i mitten av 2000-talet kan ge ett intressant jämförelsematerial här (Haglund, 2005, 2006 och 2008). Systematiska studier av hur arbetsgivare uppfattar våra alumner har inte tidigare genomförts, men kan givetvis också bli ett intressant underlag för arbetet med programutveckling. Det finns några enstaka studentuppsatser (Fröberg, 2002) kring temat men här finns mycket mer att göra.

Referenser

Andersson, Nina m.fl. (2000). Studenter om studier och arbete – Hur var det att läsa till ekonom, kemiekonom och kulturvetare vid högskolan i Karlstad på 90-talet och vad hände sedan? Arbetsrapport vid Karlstads universitet

Björnermark, Maria, (2008). Men en examen från Uppsala universitet: Nationalekonomi – en enkätundersökning riktad till före detta studenter med en examen från 2005-2006 med nationalekonomi som huvudämne. Enheten för kvalitet och utvärdering. Uppsala universitet

Fröberg, Hanna & Gatenborg, Lisbeth, (2002). Rekryteringsprocesser - en studie av rekryterares attityder till Karlstads universitet. Uppsats i företagsekonomi vid Karlstads universitet

Haglund, L. (1991), *Vad tycker Ekon. Stud. om ekonomistudierna – Resultat från en studentenkät vid ekonomlinjerna i Göteborg, Karlstad, Lund, Sundsvall och Växjö.* Forskningsrapport vid högskolan i Karlstad 91:5

Haglund, L. (2005), Karlstadstudenter om studier och studentliv – Resultat från studentenkäter 2000 till 2005. Karlstad University Studies 2005:32

Haglund, L. (2006), Studenter om studier och studentliv – Resultat från studentenkäter våren och hösten 2005. Karlstad University Studies 2006:3

Haglund, Lars (2008). 4 875 studenter om studier och studentliv – Resultat från studentenkäter vid Karlstads universitet 2006 och 2007. Karlstad University Studies 2008

Högskoleverket, (2009). Etableringen på arbetsmarknaden - examinerade 2005/06, Rapportserie 2009:28 R

Lindholm, Erik, Patrik Larsson och Lars Haglund (2008). CTF-utvärderar: *En rapport om vad som hände efter examensarbetet*

Lundmark, Annika, (2006). Med en examen från Uppsala universitet - Drygt 4000 studenters åsikter om sina studier vid Uppsala universitet och värdet av studierna på arbetsmarknaden. Enheten för kvalitet och utvärdering

Lundmark, Annika, (2008). Vad tycker utexaminerade civilingenjörer? Åsikter om studierna och värdet av dessa på arbetsmarknaden. Enheten för kvalitet och utvärdering. Uppsala universitet

Bilaga 1: Gemensamma frågor

Attityder till utbildningen

I hur hög grad instämmer du i nedanstående påståenden?	Tar helt	Tar delvis	Varken	Instämmer	Instämmer
	avstånd från	avstånd från	eller	delvis	helt
	1	2	3	4	5
Jag trivdes mycket bra under min studietid	☐	☐	☐	☐	☐
Jag är nöjd med den utbildning jag fick på mitt utbildningsprogram	☐	☐	☐	☐	☐
Jag kände mig väl förberedd för arbetslivet efter avslutade studier	☐	☐	☐	☐	☐
Jag har stor användning av min utbildning med min nuvarande sysselsättning	☐	☐	☐	☐	☐
Jag är nöjd med min nuvarande sysselsättning	☐	☐	☐	☐	☐

Sysselsättning

Vilken är Din huvudsakliga sysselsättning idag?
☐ 1 Tillsvidareanställd
☐ 2 Visstidsanställd
☐ 3 Egenföretagare
☐ 4 Vidare studier vid högskola/universitet
☐ 5 Går forskarutbildning
☐ 6 Föräldraledig
☐ 7 Sjukskriven
☐ 8 Arbetsmarknadspolitisk åtgärd
☐ 9 Arbetslös

Detaljerade åsikter om utbildningen

Vad anser du var *särskilt bra* med dina studier i ..... vid Karlstads universitet?

Vad anser du var *mindre bra* eller *saknades* i dina studier vid Karlstads universitet?

Mindre bra:

Saknades:

Kön

1 Man   2 Kvinna

Bilaga 2. Enkätformulär Projektledning 2008

Du har fått den här enkäten eftersom du har läst kurser eller program inom Projektledning vid Karlstads universitet. Vi vill veta vad du tycker om din utbildning och dina svar kommer att användas till att fortsätta utveckla kurser och program.

1. Hur många poäng har du tagit i projektledningskurser vid Karlstads universitet?

Summa tagna poäng _____ Egen kommentar _____

2. Har du tagit ut en breddmagister/magisterexamen i projektledning vid Karlstads universitet?

1 Ja, jag tog examen år _____

2 Nej

Egen kommentar _____

3. Har du tagit examen i ett annat ämne

1 Ja i ämnet _____

2 Nej

Egen kommentar _____

4. I hur hög grad instämmer du i nedanstående påståenden?

	Tar helt avstånd från	Tar delvis avstånd från	Varken eller	Instämmer delvis	Instämmer helt
	1	2	3	4	5
Jag trivdes mycket bra under min studietid vid Karlstads universitet	☐	☐	☐	☐	☐
Jag är nöjd med den utbildning eller de kurser i projektledning jag gått vid universitet	☐	☐	☐	☐	☐
Jag kände mig väl förberedd för arbetslivet efter avslutade studier	☐	☐	☐	☐	☐
Jag har stor användning av min utbildning i min nuvarande sysselsättning	☐	☐	☐	☐	☐
Jag är nöjd med min nuvarande sysselsättning	☐	☐	☐	☐	☐

Egen kommentar _____

5. Vilken är Din huvudsakliga sysselsättning idag?

1 Tillsvidareanställd

2 Visstidsanställd

3 Egen företagare

4 Vidare studier vid högskola/universitet

5 Går forskarutbildning

6 Föräldraledig

7 Sjukskriven

8 Arbetsmarknadspolitisk åtgärd

9 Arbetslös

Egen kommentar _____

6. Vilken av följande befattningar stämmer bäst in på din nuvarande position?

- 1 Chef/VD/Egen företagare
- 2 Projektledare
- 3 Projektbeställare
- 4 Annat

Om annat, vad? _____

7. Vad anser du var *särskilt bra* i dina studier i projektledning vid Karlstads universitet?

---

8. Vad anser du var *mindre bra* eller *saknades* i dina studier i projektledning vid Karlstads universitet?

Mindre bra:

Saknades:

---

9. Kön

- 1 Man
- 2 Kvinna

10. Om du kan tänka dig att samarbeta med oss på projektledning som t.ex. gästföreläsare, mentor, referensperson, så skriv din e-postadress här under så kontaktar vi dig.

Om du har några frågor eller vill kontakta oss på projektledning så maila mig på carin.e.andersson@kau.se eller ring 054-700 11 39

Stort tack för Dina svar och synpunkter!

Carin Andersson

Programledare för magisterprogrammet i projektledning

Bilaga 3. Enkätformulär Ekonomprogrammet 2008

Hej!

Du har fått den här enkäten eftersom du har studerat på ekonomprogrammet vid Karlstads universitet. Vi Programledare vill veta vad du tycker om din utbildning och dina svar kommer att läggas till grund för vårt utvecklingsarbete. Tack på förhand!

Olle Sonesson

**Ekonomprogrammet
054-700 10 32**

olle.sonesson@kau.se

Tommy Bood

**Matematikekonom-
programmet**

054-700 13 57

tommy.bood@kau.se

Tommy Bergquist

**Fastighetsekonprogrammet
054-700 13 49**

tommy.bergquist@kau.se

1. Vilket år påbörjade du dina ekonomistudier vid Karlstads universitet och när tog du examen?

Startade ekonomistudierna år _____

Tog kandidatexamen år _____

Tog magisterexamen år _____

2. Vilken huvudsaklig inriktning hade dina studier i ekonomi?

- 1 Matematikekonomi
- 3 Fastighetsekonomi
- 3 Internationell ekonomi
- 4 Nationalekonomi
- 5 Företagsekonomi, redovisning/finansiering/revision
- 6 Företagsekonomi, marknadsföring
- 7 Företagsekonomi, tjänsteinriktning
- 8 Företagsekonomi, övriga inriktningar

3. I hur hög grad instämmer du i nedanstående påståenden?

	Tar helt avstånd från	Tar delvis avstånd från	Varken eller	Instämmer delvis	Instämmer helt
	1	2	3	4	5
Jag trivdes mycket bra under min studietid	☐	☐	☐	☐	☐
Jag är nöjd med den utbildning jag fick på mitt utbildningsprogram	☐	☐	☐	☐	☐
Jag kände mig väl förberedd för arbetslivet efter avslutade studier	☐	☐	☐	☐	☐
Jag har stor användning av min utbildning med min nuvarande sysselsättning	☐	☐	☐	☐	☐
Jag är nöjd med min nuvarande sysselsättning	☐	☐	☐	☐	☐

4. Vilken är Din huvudsakliga sysselsättning idag?

☐ 1 Tillsvidareanställd	☐ 6 Föräldraledig
☐ 2 Visstidsanställd	☐ 7 Sjukskriven
☐ 3 Egenföretagare	☐ 8 Arbetsmarknadspolitisk åtgärd
☐ 4 Vidare studier vid högskola/universitet	☐ 9 Arbetslös
☐ 5 Går forskarutbildning	

5. Inom vilken arbetsmarknadssektor arbetar du för närvarande?

- 1 Jag har ännu inte fått arbete
- 2 Eget företag
- 3 Privat/enskild
- 4 Statlig
- 5 Landsting
- 6 Kommunal

6. Vilken av följande befattningar stämmer bäst in på din nuvarande position?

- 1 Jag har ännu inte fått arbete
- 2 Handläggare
- 3 Specialist
- 4 Projektledare/projektansvarig   Titel/befattning? _____
- 5 Chef

7. Vad anser du var *särskilt bra* med dina ekonomstudier vid Karlstads universitet?

---

8. Vad anser du var *mindre bra* eller *saknades* i dina ekonomstudier vid Karlstads universitet?

Mindre bra:

Saknades:

9. Kön

- 1 Man
- 2 Kvinna

Stort tack för Dina svar och synpunkter! Hör av dig om du har mer synpunkter!

Bilaga 4. Enkätformulär Fastighetsekonometriprogrammet 2009

Hej!

Du har fått den här enkäten eftersom du har studerat på fastighetsekonometriprogrammet vid Karlstads universitet. Jag vill veta vad du tycker om din utbildning nu när det gått en tid sedan du lämnat oss. Dina svar kommer att läggas till grund för det fortsatta utvecklingsarbetet. Tack på förhand!

Hälsningar Tommy Bergquist/Programledare

1. Vilket år påbörjade du dina studier på Fastighetsekonometriprogrammet?

Startade år _____

2. Har du tagit ut kandidatexamen?

1 Ja, vilket år? _____

2 Nej

3. Har du läst ytterligare kurser efter utbildningen?

1 Nej

2 Ja, antal högskolepoäng? _____. Vilka kurser? _____

(1,5 hp motsvarar 1 veckas heltidsstudier (en gammal 10-poängskurs är således på 15 hp))

4. I hur hög grad instämmer du i nedanstående påståenden?

	Tar helt avstånd från	Tar delvis avstånd från	Varken eller	Instämmer delvis	Instämmer helt
	1	2	3	4	5
Jag trivdes mycket bra under min studietid	☐	☐	☐	☐	☐
Jag är nöjd med den utbildning jag fick på mitt utbildningsprogram	☐	☐	☐	☐	☐
Jag kände mig väl förberedd för arbetslivet efter avslutade studier	☐	☐	☐	☐	☐
Jag har stor användning av min utbildning med min nuvarande sysselsättning	☐	☐	☐	☐	☐
Jag är nöjd med min nuvarande sysselsättning	☐	☐	☐	☐	☐

5. Vilken är Din huvudsakliga sysselsättning idag?

1 Tillsvidareanställd

2 Visstidsanställd

3 Egenföretagare

4 Vidare studier vid högskola/universitet

5 Går forskarutbildning

6 Föräldraledig

7 Sjukskriven

8 Arbetsmarknadspolitisk åtgärd

9 Arbetslös

6. Inom vilken arbetsmarknadssektor arbetar du för närvarande?

- 1 Jag har ännu inte fått arbete
- 2 Fastighetsmäklare
- 3 Fastighetsförvaltare
- 4 Annat arbete på Bank/Kreditinstitut
- 5 Konsult inom fastighetsbranschen
- 6 Ekonom med koppling till fastigheter
- 7 Ekonom allmänt
- 8 Annat arbete kopplat till fastigheter
- 9 Annat arbete utan koppling till fastigheter

Befattning/organisation: _____

Har du arbetat med annat från det att du gått ur programmet innan din nuvarande sysselsättning?

- 1 Nej
- 2 Ja som _____ Orsak till byte? _____

7. Vad anser du var *särskilt bra* med dina studier i Fastighetsekonomi vid Karlstads universitet?

_____

8. Vad anser du var *mindre bra* eller *saknades* i dina studier vid Karlstads universitet?

Mindre bra:

_____

Saknades:

_____

9. Kön

- 1 Man
- 2 Kvinna

Stort tack för Dina svar och synpunkter!

Från i höst har vi ändrat programstrukturen för att ytterligare passa marknadens krav och bl.a. lagt in valbara kurser och praktik. Det är inlagt 4 veckors praktik under termin 5. Skulle du/ditt företag kunna tänka sig att ta emot en student? Skriv din e-postadress nedan så lägger vi in dig/ditt företag i en bank för potentiella praktikplatser.

_____

Bilaga 5. Enkätformulär Matematikekonomprogrammet 2009

Hej!

Du har fått den här enkäten eftersom du har läst Matematikekonomiprogrammet. Jag hoppas att du mår bra och vill gärna höra från dig vad du i dag tycker om din utbildning. Dina svar kommer att användas till att fortsätta utveckla programmet.

Med vänlig hälsning! Tommy Bood

1. Har du tagit ut en examen inom Matematikekonomiprogrammet vid Karlstads universitet?

1 Ja, jag tog examen år _____

2 Nej

Egen kommentar _____

2. Har du tagit examen i ett annat ämne

1 Ja i ämnet _____

2 Nej

Egen kommentar _____

3. Har du efter din utbildning kompletterat med ytterligare studier på universitetsnivå?

1 Ja i _____

I vilken omfattning? _____ hp

2 Nej

4. I hur hög grad instämmer du i nedanstående påståenden?

	Tar helt avstånd från	Tar delvis avstånd från	Varken eller	Instämmer delvis	Instämmer helt
	1	2	3	4	5
Jag trivdes mycket bra under min studietid vid Karlstads universitet	☐	☐	☐	☐	☐
Jag är nöjd med utbildningen i ekonomi som jag fått vid universitet	☐	☐	☐	☐	☐
Jag kände mig väl förberedd för arbetslivet efter avslutade studier	☐	☐	☐	☐	☐
Jag har stor användning av min utbildning i min nuvarande sysselsättning	☐	☐	☐	☐	☐
Jag är nöjd med min nuvarande sysselsättning	☐	☐	☐	☐	☐
Egen kommentar _____					

5. Vilken är Din huvudsakliga sysselsättning idag?

☐ 1 Tillsvideareanställd	☐ 6 Föräldraledig
☐ 2 Visstidsanställd	☐ 7 Sjukskriven
☐ 3 Egen företagare	☐ 8 Arbetsmarknadspolitisk åtgärd
☐ 4 Vidare studier vid högskola/universitet	☐ 9 Arbetslös
☐ 5 Går forskarutbildning	

6. Vilken av följande befattningar stämmer bäst in på din nuvarande position?

☐ 1 Chef på högre nivå/VD/Egen företagare	
☐ 2 Chef på mellannivå	
☐ 3 Handläggare	
☐ 4 Assistent	Titel/Befattning? _____
☐ 5 Annan funktion	_____

7. Vad anser du var *särskilt bra* i dina studier inom programmet matematikekonomi vid Karlstads universitet?

---

8. Vad anser du var *mindre bra* eller *saknades* i dina studier inom programmet matematikekonomi vid Karlstads universitet?

Mindre bra:

Saknades:

---

9. När det gäller programstruktur för Matematikekonomutbildningen, skulle du vilja ha haft en mer styrd utbildning med fastlagda kurser?

- 1 Ja
 2 Nej

10. Kön

- 1 Man
 2 Kvinna

Om du kan tänka dig att samarbeta med oss som t.ex. gästföreläsare, mentor, referensperson, avnämare för praktikplats så skriv din e-postadress här under så kontaktar vi dig.

Om du har några frågor eller vill kontakta oss direkt så maila till Tommy.Boood@kau.se eller ring 054-700 13 57

Bilaga 6. Enkätformulär Informationsprogrammet 2009

Hej!

Du har fått den här enkäten eftersom du har studerat på informationsprogrammet vid Karlstads universitet. Jag som skriver till dig heter Ulf Buskvist och är programansvarig för utbildningen. Jag vill gärna veta vad du tycker om din utbildning. Svaren kommer att vara viktiga för programmets utvecklingsarbete och dina synpunkter är mycket värdefulla.

1. Vilket år påbörjade du dina studier på Informationsprogrammet vid Karlstads universitet och när tog du examen?

Startade informationsstudierna år: _____

Tog examen år: _____

2. I hur hög grad instämmer du i nedanstående påståenden?

	Tar helt avstånd från	Tar delvis avstånd ifrån	Varken eller	Instämmer inte	Instämmer inte alls
	1	2	3	4	5
Jag trivdes mycket bra under min studietid	☐	☐	☐	☐	☐
Jag är nöjd med den utbildning jag fick på mitt utbildningsprogram	☐	☐	☐	☐	☐
Jag kände mig väl förberedd för arbetslivet efter avslutade studier	☐	☐	☐	☐	☐
Jag har stor användning av min utbildning med min nuvarande sysselsättning	☐	☐	☐	☐	☐
Jag är nöjd med min nuvarande sysselsättning	☐	☐	☐	☐	☐

3. Vilken är Din huvudsakliga sysselsättning idag?

- 1 Tillsvideareanställd
- 2 Visstidsanställd
- 3 Egenföretagare
- 4 Vidare studier vid högskola/universitet
- 5 Går forskarutbildning
- 6 Föräldraledig
- 7 Sjukskriven
- 8 Arbetsmarknadspolitisk åtgärd
- 9 Arbetslös

4. Inom vilken arbetsmarknadssektor arbetar du för närvarande?

- 1 Jag har ännu inte fått arbete
- 2 Eget företag
- 3 Privat/enskild
- 4 Statlig
- 5 Landsting
- 6 Kommunal

5. Har du kompletterat din utbildning med andra studier på högskole-/universitetsnivå?

- 1 Nej, jag har enbart studerat Informationsprogrammet
- 2 Ja, jag har även studerat andra ämnen/kurser på universitets och högskolenivå

Om ja, vilka ämnen/kurser, hur många poäng och vid vilket lärosäte:

---

6. Vilken av följande befattningar stämmer bäst in på din nuvarande position?

- 1 Jag har ännu inte fått arbete
- 2 Informatör/Kommunikatör
- 3 Pressekreterare/Pressansvarig
- 4 Webbredaktör
- 5 Informationsstrateg/Kommunikationsstrateg
- 6 Informationskonsult/Kommunikationskonsult/PR-konsult
- 7 Informationschef
- 8 Annat, vad? _____

7. Vad anser du var *särskilt bra* med dina studier på Informationsprogrammet vid Karlstads universitet? Vilka kurser/moment var mest värdefulla?

---

8. Vad anser du var *mindre bra* eller *saknades* i dina studier på Informationsprogrammet?

Var det några kurser/moment som du känner att du hade varit i behov av?

Mindre bra:

Saknades:

---

9. Kön

- 1 Man   2 Kvinna

10. Om du kan tänka dig att samarbeta med oss på Informationsprogrammet genom att erbjuda praktikplats eller medverka som t.ex. gästföreläsare, mentor, referensperson, så skriv din e-postadress här under så kontaktar jag dig.

Om du har några frågor så mejla mig på ulf.buskqvist@kau.se

Stort tack för Dina svar och synpunkter!

Bilaga 7. Enkätformulär Programmet Skatterätt och Ekonomi 2009

Hej!

Du har fått den här enkäten eftersom du har läst magisterprogrammet Skatterätt och ekonomi. Jag hoppas att du mår bra och vill gärna höra från dig vad du i dag tycker om din utbildning. Dina svar kommer att användas till att fortsätta utveckla programmet. Programmet ges i år för 7:e gången och har i dagsläget 20 studenter.

Med vänlig hälsning! Björn Jennbacken

1. Har du tagit ut en breddmagister/magisterexamen i Skatterätt och ekonomi vid Karlstads universitet?

1 Ja, jag tog examen år _____

2 Nej

Egen kommentar _____

2. Har du tagit examen i ett annat ämne

1 Ja i ämnet _____

2 Nej

Egen kommentar _____

3. I hur hög grad instämmer du i nedanstående påståenden?

	Tar helt avstånd från	Tar delvis avstånd från	Varken eller	Instämmer delvis	Instämmer helt
	1	2	3	4	5
Jag trivdes mycket bra under min studietid vid Karlstads universitet	☐	☐	☐	☐	☐
Jag är nöjd med den utbildning i skatterätt och ekonomi som jag gått vid universitet	☐	☐	☐	☐	☐
Jag kände mig väl förberedd för arbetslivet efter avslutade studier	☐	☐	☐	☐	☐
Jag har stor användning av min utbildning i min nuvarande sysselsättning	☐	☐	☐	☐	☐
Jag är nöjd med min nuvarande sysselsättning	☐	☐	☐	☐	☐

Egen kommentar _____

4. Vilken är Din huvudsakliga sysselsättning idag?

1 Tillsvidareanställd

2 Visstidsanställd

3 Egen företagare

4 Vidare studier vid högskola/universitet

5 Går forskarutbildning

6 Föräldraledig

7 Sjukskriven

8 Arbetsmarknadspolitisk åtgärd

9 Arbetslös

Egen kommentar _____

5. Vilken av följande befattningar stämmer bäst in på din nuvarande position?

- 1 Chef/VD/Egen företagare
- 2 Skattekonsult
- 3 Handläggare vid Skatteverket
- 4 Annat

Om annat, vad? _____

6. Vad anser du var *särskilt bra* i dina studier i Skatterätt och ekonomi vid Karlstads universitet?

_____
_____

7. Vad anser du var *mindre bra* eller *saknades* i dina studier i Skatterätt och ekonomi vid Karlstads universitet?

Mindre bra:

_____
_____

Saknades:

_____
_____

8. Kön

- 1 Man
- 2 Kvinna

Om du kan tänka dig att samarbeta med oss som t.ex. gästföreläsare, mentor, referensperson, avnämare för praktikplats så skriv din e-postadress här under så kontaktar vi dig.

_____

Om du har några frågor eller vill kontakta oss direkt så maila till Bjorn.Jennbacken@kau.se eller ring 054-700 13 16

Stort tack för Dina svar och synpunkter!

Björn Jennbacken

Programledare för magisterprogrammet i Skatterätt och ekonomi

Bilaga 8. Enkätformulär PA programmet 2009

Hej!

Du har fått den här enkäten eftersom du har studerat på programmet för personal och arbetslivsfrågor (PA-programmet) vid Karlstads universitet. Jag som skriver till dig heter Maiwor Grundh och är programansvarig för utbildningen. Jag vill gärna veta vad du tycker om din utbildning. Svaren kommer att vara viktiga för programmets utvecklingsarbete och dina synpunkter är mycket värdefulla.

1. Vilket år påbörjade du dina studier på PA-programmet vid Karlstads universitet och när tog du examen?

Startade studierna år: _____ | 1 Tog examen år: _____

1 2 Har ännu inte tagit examen. Orsak? _____

---

2. Vilket tillsvalsämne studerade du inom ramen för programmet?

- 1 Arbetsrätt
- 1 Ekonomi
- 1 Pedagogik
- 1 Psykologi
- 1 Sociologi
- 1 Socialpsykologi

3. Har du kompletterat din utbildning med andra studier på högskole-/universitetsnivå?

1 1 Nej, jag har enbart studerat PA-programmet

1 2 Ja, jag har även studerat andra ämnen/kurser på universitets och högskolenivå

Om ja, vilka ämnen/kurser, hur många poäng och vid vilket lärosäte:

---

4. I hur hög grad instämmer du i nedanstående påståenden?

	Tar helt avstånd från	Tar delvis avstånd från	Varken eller	Instämmer delvis	Instämmer helt
	1	2	3	4	5
Jag trivdes mycket bra under min studietid vid Karlstads universitet	☐	☐	☐	☐	☐
Jag är nöjd med den utbildning som jag gått vid universitet	☐	☐	☐	☐	☐
Jag kände mig väl förberedd för arbetslivet efter avslutade studier	☐	☐	☐	☐	☐
Jag har stor användning av min utbildning i min nuvarande sysselsättning	☐	☐	☐	☐	☐
Jag är nöjd med min nuvarande sysselsättning	☐	☐	☐	☐	☐

5. Vilken är Din huvudsakliga sysselsättning idag?

☐ 1 Tillsvidareanställd	☐ 6 Föräldraledig
☐ 2 Visstidsanställd	☐ 7 Sjukskriven
☐ 3 Egenföretagare	☐ 8 Arbetsmarknadspolitisk åtgärd
☐ 4 Vidare studier vid högskola/universitet	☐ 9 Arbetslös
☐ 5 Går forskarutbildning	

6. Inom vilken arbetsmarknadssektor arbetar du för närvarande?

☐ 1 Jag har ännu inte fått arbete	☐ 4 Statlig
☐ 2 Eget företag	☐ 5 Landsting
☐ 3 Privat/enskild	☐ 6 Kommunal

7. Vilken av följande befattningar stämmer bäst in på din nuvarande position?

☐ 1 Jag har ännu inte fått arbete	☐ 4 Personalstrateg/HR-strateg
☐ 2 Personalchef/HR-chef	☐ 5 Konsult i arbetslivsfrågor
☐ 3 Personalsekreterare/personalkonsulent/HRsupport	☐ 6 Rekryterare

Personalsekreterare/personalkonsulent/HRsupport

Befattning/organisation: _____

8. Vad anser du var *särskilt bra* med dina studier på PA-programmet vid Karlstads universitet? Vilka kurser/moment var mest värdefulla?

_____

Var det några kurser/moment som var mindre bra eller som du känner att du hade varit i behov av?

Mindre bra:

_____

Saknades:

_____

9. Kön

- 1 Man 2 Kvinna

Om du kan tänka dig att samarbeta med oss på PA-programmet genom att erbjuda praktikplats eller medverka som t.ex. gästföreläsare, mentor, referensperson, så skriv din e-postadress här under så kontaktar jag dig.

_____

Om du har några frågor så mejla mig på maiwor.grundh@kau.se

Med en examen från Karlstads universitet

Våren 2008 beslutade ledningen för Fakulteten för ekonomi, kommunikation och IT vid Karlstads universitet att på ett systematiskt sätt samla in information om Fakultetens utbildningar genom enkäter till alumner, dvs. f d studenter. Målet med dessa inledande studier är att ta fram ett informationsunderslag som vi kan lägga till grund för utveckling av våra utbildningsprogram.

Tanken med studierna är att alumnerna skall ha något eller några års erfarenhet av livet efter studierna innan de är med i våra undersökningar. De som får svara på våra frågor är alltså tillräckligt nära sina studier för att komma ihåg detaljer men de har ändå en del erfarenhet från arbetslivet. De urval av alumner som vi gjort omfattar de som avslutat sina studier några år före enkätens genomförande. Vi planerar att genomföra studierna inom alla våra program med ett rullande schema. Planen är att vi för ett visst program skall genomföra enkäter ungefär vart 3-4 år för att på så sätt täcka in alla våra studenter.

Här redovisas i en första rapport resultat från de första två årens studier inom detta projekt. I rapporten redovisas resultat från enkäter till alumner som vid Karlstads universitet läst:

- Projektledning – kurser och program
- Ekonomiprogrammet
- Fastighetsekonometriprogrammet
- Matematikekonomiprogrammet
- Personal- och Arbetslivsprogrammet
- Informationsprogrammet
- Magisterprogrammet i Skatterätt och Ekonomi